

Vreme: 06.10.2026 14:17

Medij: pink.rs

Link: <https://pink.rs/svet/818182/kuga-u-doba-hibridnog-rata-geopoliticke-lekcije-iz-vuhana-i-test->

Autori: Redakcija

Teme: Air Serbia

Naslov: Kuga u doba hibridnog rata: Geopolitičke lekcije iz Vuhana i test otpornosti Zapada

6147

Smrt laboratorijske tehničarke u Institutu za borbu protiv kuge u Irkutsku i stavljanje blizu 200 osoba pod medicinski nadzor nisu razlog za populističku paniku, ali jesu alarm za hitnu obaveštajno-bezbednosnu analizu. Iako zvanični izveštaji navode da kontakti nemaju simptome i da su im nalazi negativni, uz opservaciju Svetske zdravstvene organizacije (SZO), primarni bezbednosni izazov u ovom trenutku nije samo biološki patogen, već način upravljanja krizom.

Rusija je država sa bogatom tradicijom zvaničnih obmana - lagali su za Černobilj, lagali za obaranje civilnog aviona MH17, tvrdili da nemaju planove za napad na Ukrajinu, izmišljali teorije o komarcima koji napadaju samo Ruse - i sada smo u situaciji da se u državi koja vodi agresorski rat protiv Ukrajine i specijalni rat protiv cele Evrope pojavljuje kuga. Ovo bi u normalnim okolnostima predstavljalo incident u kom druge države svojim kapacitetima priteknu u pomoć. Međutim, u ruskom slučaju u analizu se mora uzeti i višedecenijska kampanja dezinformisanja koja je tvrdila da postoje tajne američke, pa sve češće i ukrajinske laboratorije za biološko oružje. U jeziku hibridnih pretnji, takve tvrdnje predstavljaju informativno-propagandnu pripremu kako bi se optužila druga strana u trenutku kada dođe do biološkog napada. Zapadni zvaničnici su više puta upozoravali Rusiju da se ne poigrava biološkim oružjem. U ovom trenutku Rusiji se ne može verovati i niko pouzdano ne zna šta se u sibirskom bespuću dešava. Inicijalna upotreba nemuštih i birokratskih formulacija o "posebno opasnoj infekciji" prepoznatljiv je obrazac krizne komunikacije netransparentnih sistema. U savremenom kriznom menadžmentu, informacioni vakuum i deficit podataka generišu veći rizik od samog biološkog agensa, jer onemogućavaju pravovremenu profilaksu i međunarodnu koordinaciju. Poučeni posledicama ponašanja vlasti u Kini, danas se od Rusije mora zahtevati potpuna i transparentna dostupnost podataka, nezavisna međunarodna verifikacija stanja na terenu i otvorena operativna saradnja sa SZO i stručnim telima. U savremenom bezbednosnom okruženju, svaki incident u ustanovama visokog nivoa biološke zaštite mora se analizirati i kroz prizmu hibridnih pretnji. Opravdano je pitanje analitičke zajednice: da li biološki incident može poslužiti kao instrument asimetričnog napada na Zapad? Logika te hipoteze je jasna - ono što klasičnim diverzijama ili konvencionalnim sredstvima nije moguće ostvariti, potencijalno može izazvati nekontrolisana biološka kriza kroz kolaps lanaca snabdevanja, masovne karantine i redukciju kapaciteta vojno-industrijskog kompleksa. Logika je jednostavna: ako radnici ne idu u fabrike, nema proizvodnje. U ovom trenutku sve ukazuje na operativnu grešku, ljudski faktor i otkazivanje unutrašnjih zaštitnih protokola. Međutim, bezbednosna zajednica mora održavati spreman scenarijski model najgoreg ishoda (worst-case scenario), upravo zato što u biološkim incidentima dokazi retko stižu na vreme, a naknadna pamet donosi katastrofalne posledice. Irkutsk nije izolovan otok - iz ovog regiona postoje direktni letovi ka Kini, odakle se komunikacijske linije granaju ka čitavom svetu. Kina je u slučaju pandemije COVID-19 pokazala sve slabosti svoje rigidne politike "nulte tolerancije", koja se završila naglim otvaranjem i teškim ekonomskim potresima. I sam predsednik Tramp je kovid nazivao "kineskim virusom", što nije bilo bez osnova, jer da se na vreme reagovalo, do globalne pandemije verovatno ne bi ni došlo. Međutim, desilo se upravo ono na šta sa pravom sumnjamo da se događa i u Rusiji: podaci se kriju, uzbunjivači uklanjaju, a svetska javnost obmanjuje. Sa druge strane, zapadne demokratije - za koje je u kriznim momentima prognozan kolaps - pokazale su viši nivo institucionalne, naučne i društvene otpornosti. Te

Vreme: 06.10.2026 14:17

Medij: pink.rs

Link: <https://pink.rs/svet/818182/kuga-u-doba-hibridnog-rata-geopoliticke-lekcije-iz-vuhana-i-test->

Autori: Redakcija

Teme: Air Serbia

Naslov: Kuga u doba hibridnog rata: Geopolitičke lekcije iz Vuhana i test otpornosti Zapada

naučene lekcije danas moraju poslužiti kao obrazac upravljanja rizikom: transparentnost i fleksibilnost pružaju veću zaštitu od bilo kakvog zatvaranja i prikriivanja. Pitanje eventualne obustave letova kompanije [Air Serbia](#) ka Rusiji mora se rešavati na osnovu stručne procene rizika, a ne pod uticajem političkog populizma ili medijske panike. Isto treba učiniti kada su u pitanju trenutni direktni letovi ka Kini. U ovim procenama treba se voditi preporukama drugih evropskih država. Preuranjeni prekid saobraćaja doneo bi ozbiljnu ekonomsku i geopolitičku cenu bez ikakve epidemiološke koristi. Umesto radikalnih i neopravdanih mera, fokus mora biti na operativnom nadzoru i, ukoliko je potrebno, preduzimanju odlučnih mera poput obustave letova. U ovom trenutku Srbija je jedina država koja iz Evrope direktno održava avio-linije sa Rusijom i predstavlja specifičnu ulaznu tačku, pa su s tim u vezi kontakti sa SZO od ključne važnosti. Odluke o restrikcijama moraju se aktivirati isključivo na osnovu unapred definisanih okidača - poput potvrda zapadnih bezbednosnih agencija, zvaničnika ili same SZO. Slučaju iz Rusije treba pristupati krajnje ozbiljno ukoliko se u obzir uzmu istorijska iskustva. Jedno od tih iskustava jeste spremnost za upotrebu radioloških i bioloških agenasa na stranom tlu (poznatiji slučajevi su Litvinjenko, Skripalj i Navaljni). Podsetiću da je i Bin Laden imao plan da zapadne države izloži davno iskorenjenim bolestima - ceo postupak se odvijao zarazom ljudi koji bi trebalo da budu nosioci bolesti. Ovaj zločinački plan testiran je u pogledu toga koliko dugo žrtva nema spoljne simptome, a infektivna je po okolinu. Da, to je planirao Bin Laden. Kakve su garancije da Rusija ovim incidentom ne prikriva nešto mnogo gore, ili da incident nije alibi za ono što su spremili? Možda nijedan od ovih scenarija nije tačan. Možda je Rusija samo država čiji je zdravstveni sistem na nivou trećeg sveta i među čijim građanima se pojavila kuga. Dok se ruska propaganda hvali zdravstvenim sistemom, pronalascima "čudotvornih" vakcina i širenjem po zdravlje opasnih dezinformacija, njeni građani su prepušteni заразним bolestima. Jedna lekcija je više nego dovoljna: barem dve zapadne obaveštajne službe javile su svojim vladama šta se događa u Vuhanu daleko pre nego što je pandemija zvanično nastupila. Autor: Pink.rs

